

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22C/270/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111230261
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3111230261.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, ul. Teplická 7434/147, IČO: 36234176, proti odporcovi: L. P. B., trvale bytom Z. Z., X. F. XXX/X, tohto času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Janou Maliníkovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Považská Bystrica, o zaplatenie 1.856,74 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a** .

II. Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 30.11.2011 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporcovi domáha, aby súd rozhodol o splnení povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.534,56 eur, zmluvný úrok vo výške 254,45 eur, poplatok za výber z bankomatu vo výške 26,75 eur, poplatok za výber z bankomatu v zahraničí vo výške 5,31 eur, zmluvnú pokutu vo výške 14,20 eur, sankčný úrok vo výške 3,57 eur, mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške 17,90 eur a úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.534,56 eur od 10.09.2009 do zaplatenia. Takisto si uplatnil aj právo na náhradu trov konania. Tento návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 16.11.2007 Úverovú zmluvu č. 3711149059. Táto zmluva je zároveň zmluvou o poskytnutí úveru 5807042124 s úverovým rámcom 1.700 eur. Odporca bol oprávnený čerpať úver prostredníctvom úverovej karty. Poskytnutý úver mal odporca splácať v pravidelných mesačných splátkach. Pri omeškaní so splátkou o viac ako 7 dní bol podľa zmluvy odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,08 % denne z dlžnej sumy a zmluvnú pokutu vo výške 8 % z dlžnej čiastky. Nakoľko odporca nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, navrhovateľ mu dňa 25.08.2009 zaslal výzvu k splateniu celého dlhu vo výške 1.856,74 eur. Po zosplatnení odporca navrhovateľovi nezaplatil nič.

V priebehu konania sa pobyt odporcu súdu nepodarilo zistiť, a preto mu bol v konaní uznesením zo dňa 19.11.2014 ustanovený opatrovník. Opatrovník odporkyne na doručený návrh spolu s prílohami reagoval tak, že z opatrnosti vzniesol námietku premlčania.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal opatrovníka odporcu a navrhovateľa. Pojednávanie sa nezúčastnil žiadny z nich, pričom obaja svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to :

úverovou zmluvou, úverovými zmluvnými podmienkami, splátkovým kalendárom, listom navrhovateľa odporcovi zo dňa 25.08.2009, poštovým podacím hárkom na č.l. 9 a striebornou kartou Home Credit. Po takto vykonanom dokazovaní súd zistil tento pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav:

Navrhovateľ a odporca dňa 27.11.2007 uzatvorili úverovú zmluvu č. 3711149059, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver v sume 20.000,-Sk, pričom odporca sa zaviazal navrhovateľovi čerpaný úver vrátiť spolu s úrokom v celkovej výške 34.812 Sk, a to v 36 mesačných splátkach vo výške 967,-Sk. V ďalšej časti tejto písomnosti, a to v jej spodnej časti, majú byť takmer nečitateľným písmom (veľkosť písma je minimalizovaná tak, že je takmer nečitateľné bez použitia optických pomôcok, napr. lupy. Prakticky nie je v kópii riadne čitateľná) naformulované ďalšie zmluvy, a to tzv. Zmluva o revolvingovom úvere I a Zmluva o revolvingovom úvere II. Tieto zmluvy majú byť uzatvorené na základe takto znejúcej dohody: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú aj záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa Hlavy 13 Úverových podmienok, Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. podpísiom tejto zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I, čiže Zmluvu o RÚ I, a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 9 a 10 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom Úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 9, 10, 11 a 12 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. podpísiom tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, čiže Zmluvu o RÚ II, a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ II vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 14 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s..“ Bližšie podmienky týkajúce sa týchto úverov (napr. úverový rámec, výška úroku, výška RPMN, výška a termíny splátok, a pod.) nie sú v zmluve uvedené, sú uvedené iba odkazom na Úverové zmluvné podmienky, teda na tzv. všeobecné podmienky, ktoré sú takisto napísané takmer nečitateľným písmom (veľkosť písma je minimalizovaná tak, že je takmer nečitateľné bez použitia optických pomôcok, napr. lupy).

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 261 ods.3 písm. d) Obchodného zákonníka, v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods.1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Na základe zisteného skutkového stavu a aplikácii citovaných ustanovení právnych predpisov súd právne posúdil vec takto:

Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, navrhovateľ odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu od zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, ktorá mala byť uzatvorená v rámci inej zmluvy o úvere, spolu s ďalšou zmluvou o úvere. V Zmluve o úvere zo dňa 27.11.2007, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 20.000,-Sk, mali byť uzatvorené ďalšie dve úverové zmluvy, označené ako Zmluva o revolvingovom úvere I a Zmluva o revolvingovom úvere II. Odporkyňa mala zmluvnú povinnosť porušiť tým, že si nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas splácať poskytnutý úver, resp. peňažné prostriedky zo Zmluvy o revolvingovom úvere I (prostredníctvom úverovej karty).

Z rozhodovacej činnosti súdu je mu známe, že zmluvné dojednanie, resp. zmluvná podmienka v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorou spotrebiteľ bez aktívneho prejavu vôle len podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere žiada aj o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytnutie úverového rámca a vydanie platobnej karty na jeho meno, sa považuje za neprijateľnú podmienku. Takéto zmluvné dojednanie bolo viacerými súdmi Slovenskej republiky vyhlásené za neprijateľnú podmienku, teda za ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. (Za neprijateľnú takúto podmienku, resp. takéto dojednanie iného dodávateľa vyhlásil napríklad Okresný súd Žilina právoplatným rozsudkom zo dňa 15.11.2011 sp.zn. 14C/86/2011. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu, a to

Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/37/2012 zo dňa 17.05.2012). V tomto konaní sa navrhovateľ domáha zaplataenia žalovanej sumy z obdobného zmluvného dojednania. V zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru spotrebiteľ bez aktívneho prejavu vôle, len podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, mal uzavrieť aj ďalšie dve úverové zmluvy. Ak by súd nezamietol návrh navrhovateľa z tohto dôvodu, teda z dôvodu uplatnenia si práva z neprijateľnej zmluvnej podmienky, je návrh navrhovateľa nedôvodný aj pre iné skutočnosti. Jednou z najpodstatnejších je, že navrhovateľ nepreukázal uzatvorenie platnej zmluvy o úvere, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Uvedenou Zmluvou o úvere zo dňa 27.11.2007 navrhovateľ vnútil odporcovi aj iný právny úkon než iba ten, ktorý jasne vyplýval zo zmluvy o úvere, nakoľko odporca jedným podpisom podpísala aj tú časť predtlaču zmluvy, ktorá sa týka iného právneho vzťahu, majúceho vzniknúť až v budúcnosti s odkladacou podmienkou (aktiváciou úverovej karty). Odporcovi nebol predložený taký návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru, ktorý by jasne a priamo, bez odkazu na všeobecné úverové zmluvné podmienky, obsahoval všetky základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých podmienok poskytnutia úveru v zmysle § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (okrem iných aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výpočet nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov.). Pritom odporca ani nemal možnosť v rámci uzatvárajúcej úverovej zmluvy vylúčiť uzatvorenie Zmluvy o revolvingovom úvere I a Zmluvy o revolvingovom úvere II. Takúto praktiku je podľa názoru súdu možné považovať za nekalú praktiku, ktorá v zmysle ustanovení Smernice rady č. 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ako i § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôže požívať právnu ochranu a v zmysle ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky je na základe takejto obchodnej praktiky uskutočnený právny úkon neplatný.

K vyššie uvedeným skutočnostiam sa vyjadril aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozsudku 6Co/655/2013 zo dňa 17.12.2013, s ktorého odôvodnením sa súd stotožňuje aj v tomto konaní. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že vychádzajúc z komunitárneho práva - smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné starostlivo posudzovať spotrebiteľskú zmluvu a poskytnúť spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane ochranu. Na zákonom predpísaných náležitostiach spotrebiteľského úveru je potrebné bezvýhradne trvať, keďže ich účelom je predovšetkým jasná a zrozumiteľná úprava práv a povinností zmluvných strán a tým aj ochrana spotrebiteľa. Úverové podmienky, uvedené na rube úverovej zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, sú rozsiahle, písané takmer nečitateľným drobným písmom, že spotrebiteľ ani nemal reálnu možnosť pri podpísaní úverovej zmluvy sa s nim oboznámiť, i keď obsahujú aj sankcie, poistenie a podobne. Už len túto okolnosť možno považovať za rozpornú s dobrými mravmi (podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), keďže takýto spôsob úpravy zmluvných povinností možno považovať za nekalý.

Tzv. Zmluva o revolvingovom úvere I a rovnako aj Zmluva o revolvingovom úvere II tak nielenže nespĺňa nevyhnutné náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch, ale ako taká bola uzatvorená v rozpore so zákonom, nakoľko bola uzatvorená za použitia nekalej obchodnej praktiky. Nielenže odporca nemal primeranú možnosť na oboznámenie sa so zmluvnými podmienkami, tieto mu neboli jasným, čitateľným a zrozumiteľným spôsobom poskytnuté, ale i samotná formulácia o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere je takmer nečitateľná a skrytá v časti textu inej zmluvy, ktorú je možné objektívne posudzovať ako menej významnú časť, vzhľadom na veľkosť a hustotu písma a jeho umiestnenie. Zmluva o revolvingovom úvere I a rovnako aj Zmluva o revolvingovom úvere II tak nespĺňa nevyhnutné náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Navrhovateľ v konaní nepreukázal iné písomné uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá by bola uzatvorená v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Preto súd konštatuje, že nebola ani platne uzatvorená.

Súd považuje za potrebné uviesť aj to, bez vplyvu na samotné rozhodnutie, že z navrhovateľom predloženého listinného dôkazu, ktorým je „splátkový kalendár“ nie je možné zistiť presnú výšku dlhu odporcu. Ide o interný technický výpis navrhovateľa, ktorý objektívne nie je dôkazom o presnej výške dlhu odporcu, príp. o jeho existencii. Samotný tento výpis nie je riadnym dôkazom o existencii a výške dlhu odporcu, pretože sa jedná len o navrhovateľove vyjadrenie zaúčtovania jednotlivých pohľadávok navrhovateľa proti odporcovi.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporca bol v konaní plne úspešná. Odporcovi tak patrí plná náhrada trov konania. Vzhľadom k tomu, že odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, a ani si neuplatnil právo na ich náhradu, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.